

عنوان مقاله:

تفسیر تاریخ اسلامی، بر اساس منازعه عباسیان و طالبیان (شعر ابن معتز عباسی، مقتول در ۲۹۶ ق.)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی، دوره 4، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

رسول جعفریان - دانشیار گروه تاریخ دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

پیشزمینه‌های نوعی دانش اجتماعی و تحلیل فلسفی تاریخ در دوره اسلامی، در کلمات قصار مشاهیر دینی و سیاسی و نیز اشعار برخی از شاعران بزرگ، با شدت و ضعف وجود داشت؛ اما در این میان، شعر ابن معتز، به دلیل آن که خود از عباسیان بود و در عهدش، مبارزه سختی میان خاندان وی و علویان وجود داشت، روی منازعات قبیله‌ای، به عنوان یکی از مبانی اصلی تحلیل نزاعهای اجتماعی، سیاسی و دینی، حاوی اطلاعات مهمی است. این، همان مسیری است که بعدها مقریزی، در رساله «النزاع و التخاصم» به آن توجه کرد؛ اما نتوانست به نظریه‌های فراگیر برسد. ابن خلدون، روی مسایل قبیله‌ای و عصبیت‌های موجود در آن، به عنوان مبانی اولیه در شکلگیری نظام اجتماعی و عامل ایجاد تغییر و تحول، بحث‌های علمی ممتاز داشت. در این مقاله، مروری بر شعر ابن معتز، از این زاویه خواهیم داشت و دیدگاه‌های وی را که جالب مینماید، مرور و به صورت تطبیقی با مقریزی بررسی خواهیم کرد.

کلمات کلیدی:

ابن معتز عباسی، طالبیان، عباسیان، قبیله، مقریزی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1212873>

